

Határokon kívül, a vonalon belül – Felbecsülhetetlen a művészet szerepe a sérült gyerekek fejlődésében

2025. ápr. 15. 14:13

Blikk-összeállítás

Így segít a művészet és a mozgásterápia a sérült gyerekeken / Illusztráció: Northfoto

A Villányi út sarkán magasodó Pető Intézet konduktori évek óta segítik a sajátos nevelési igényű gyerekeket és szüleiket. Ebben a munkában pedig a mozgásterápia mellett nagy szerepet kap a gyerekek, mindegy, hogy bentlakó vagy bejárós, alsó- vagy felső tagozatos diákok lelki gondozása. A céljuk az, hogy komplex módszerrel segítsék a gyerekek önállóságának kialakulását, társadalmi beilleszkedésüket. De vajon az alkotás és a művészetterápia mennyiben segíti a gyerekek általános fejlődését?

Miklósi Fanni írása

A 61-es villamosról a Villányi útnál lelépve, a pocsolyák tükrében nyomban feltűnik a komor háttérből kiemelkedő sárga épület. Ez nem más, mint a Pető Intézet, hivatalos nevén: Semmelweis Egyetem Pető András Gyakorló Általános Iskolája, Szakiskolája, Egységes Konduktív Pedagógiai Módszertani Intézménye és Kollégiuma. Az intézmény, amelyhez az a módszer kötődik, amely elsőként kapta meg 2006-ban a szellemi hungarikum címet.

Az esőcseppek kopogásával és a tavaszi szélben szálló madárcsicsergéssel a vidámságot sugárzó építmény ablakain kiszűrődő gyerekzsivaj keveredik. Odabent egy sötét, de annál inkább élettel teli folyosó nyúlik el hosszan. A falakat rajzok, festmények, néhol elhagyott gyerekkabátok színesítik. A folyosó végén pedig ott van a rajzterem. Valójában aprócska, de egybenyitható teremegyüttes, falain ismét csak színesebbnél színesebb gyerekrajzok és kiállításplakátok.

A Semmelweis Egyetem Pető András Gyakorló Általános Iskolája, Szakiskolája, Egységes Konduktív Pedagógiai Módszertani Intézménye és Kollégiumának épülete / Fotó: Ringier Archív

A **Pető-módszerként** elhíresült **konduktív pedagógia** mellett az intézet **nagy hangsúlyt fektet a művészettel nevelésre és művészetterápiára is.** A Pető András nevéhez fűződő pedagógia olyan módszer, amely főként a központi idegrendszer korai sérülése miatt, oxigénhiány, agyvérzés vagy koraszülöttség következtében kialakuló cerebrális parézisben szenvedő emberek, akár gyerekek, akár felnőttek támogatására szolgál.

A rehabilitációs módszer hatékonyságát számos hazai és nemzetközi tapasztalat is igazolja, legyen szó a Konduktív Pedagógiai Világkongresszusról - ami a konduktív nevelés területének legjelentősebb nemzetközi eseménye, amelyet háromévente rendeznek meg - vagy arról a több száz mozgáskorlátozotttról, akik a terápiának köszönhetően könnyebben élik mindennapjaikat.

A speciálisan képzett szakemberek, a konduktorok főleg csoportos foglalkozásokon igyekeznek fejleszteni a mozgás, a kognitív és szociális készségeket egy teljesebb, önállóbb élet reményében. A művészetterápia pedig nemcsak a mozgáskoordinációban segít, de a lelki fejlődéssel is kéz a kézben jár, hiszen a belső határok átlépésére és az esetleges múltbéli traumák feldolgozására is szolgál.

– Egy rajzon minden ott van. Ott van a múlt, a jelen, a tegnap, a holnap. Minden. A padon fekvő lapot le lehet fordítani és félre lehet tenni. És lehet, hogy egy hónap múlva, ha újra előveszem, akkor már nem lesz olyan borzasztó – meséli barna szemüvegét igazgatva Vadász Zsuzsanna, konduktor.

Ő már 38 éve dolgozik az intézményben, ahol többek között rajzórákat és rajzsakköröket is tart alsó tagozatos diákoknak. A minden héten más tematikájú szakkör nagy sikernek örvend, folyamatos az érdeklődés, így teljesen megszokott, hogy a zsúfolt kis rajzterem a folyosó végén újra és újra megtelik étellel és gyerekcaccal:

- *Ez nem is Petőfi, ez egy bolygóhollandi* – kiált fel egy kisfiú nevetve, miközben kerekesszékeben nyújtózva magasba emeli rajzát.
- *Az én Petőfimnek zöld lesz a haja!* – mondja egy kislány.

- *Az enyém igazi magyar lesz! Rajta van a magyar póló, piros, fehér, zöld... – teszi hozzá egy kislány, ecsetet ragadva.*

– Itt kezdődik, mikor átlélik a határaikat – suttogja Zsuzsanna, miközben egy remegő kislány magabiztos ecsetvonásaira mutat. *– A saját határain kívül, a vonalon belül. Minden egyes vonal, amit megrajzolnak, belül tartja őket abban a világban, ahol végre ők is azok lehetnek, akik lenni szeretnének. Itt kezdődik az átmenet...*

Az átmenet

A cél ugyanis olyan mozgáskoordináció létrehozása, amely megismételhető és átvihető több fontos élethelyzetre is. Az alkotás közben elsajátított mozdulatok, nemcsak a magabiztosabb finommotorikára, de a sokaknak evidens, mégis elengedhetetlen mozdulatokra is nagy hatással vannak. Ezen apró mozdulatokat később a konduktorok a mozgásterápiánál is felhasználják olyan alapvető készségek elsajátítására, mint a fogmosás, az öltözködés vagy az evés.

– Amikor mi ide kerültünk, a kislányunk még nem járt, nem beszélt, és nem volt szobatiszta sem, pedig már óvodás volt – magyarázza halkán egy sérült kislány édesanyja. *– De két hónap leforgása alatt beindult nála minden. Csoda dolgokat műveltek vele és azóta is azt teszik. Ez mind a konduktorok eredménye, és bár ez egy kis dolognak látszik, de a rajzszakkör és a folyamatos alkotás eredménye is. Itt szabadra engedhetik a kis művészeinket kötetlenül és eszméletlen jó dolgok születnek.*

Bár az itt tanuló gyerekek egytől egyig különböznek, egy valami mindegyikükben közös, ez pedig az alkotás iránti vágy. A művészet összeköti a őket a saját belső világukkal, a mozdulataikat a lehetőségeikkel, a szüleiket pedig reménnyel tölti el.

– Egyszer egy kislány rajzolt nekem egy madarat – meséli Zsuzsanna a rajzszakkör végén. *– Azt mondta, hogy ez a madár az Ő születésekor született, és azóta itt repül. Aztán azt mondta, hogy most olyan, mintha*

odaadná nekem, és ide tette a vállamra azt a rajzolt madarat. Ott volt előttünk a lap és csak felvette a kezébe a madarat és odaadta. Ebből is látszik, hogy minden megtörténhet egy rajzon belül.

– Minden megtörténhet a kellő képzelőerővel és hittel, és ezeknek a gyerekeknek az kell, hit. Az, hogy higgyenek magukban, de az talán még jobban, hogy higgyen bennük valaki – tette hozzá meghatottan.

forrás:

https://www.blikk.hu/aktualis/belfold/serult-gyermekek-mozgas-es-muveszetterapia-peto-intezet/ecdn4fk#google_vignette